

Sygn. akt III AUa 1338/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak (spr.) SSO del. Monika Popielińska
Protokolant:	Lidia Pedynkowska

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2013 r. w Gdańsku

sprawy Z. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV U 44/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1338/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 listopada 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., powołując się na ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił ustalenia Z. K. (2) prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na nie wykazanie wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W uzasadnieniu organ rentowy stwierdził m.in., że nie uwzględnił do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach okresów pracy wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w K.: od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. oraz od dnia 03 lutego 1981 r. do dnia 31 maja 1991 r., ponieważ świadectwo potwierdzające w/w

okresy zatrudnienia nie spełnia wymogów formalnych – nie zawiera prawidłowo określonego wykazu, działu, pozycji i punktu właściwego resortowego aktu prawnego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł Z. K. (2) kwestionując odmowę zaliczenia do wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach w/w okresów jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w K..

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie IV U 44/12 Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 15 listopada 2011 r. w ten sposób, że ustalił Z. K. (1) prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 24 września 2011 r.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

Z. K. (1)urodził się w dniu (...). W okresie od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. oraz od dnia 03 lutego 1981 r. do dnia 31 maja 1991 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...)w K.stale i w pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony początkowo jako kierowca samochodu ciężarowego, a następnie jako operator ciężkiego sprzętu budowlanego. Wnioskodawca legitymuje się uprawnieniami do prowadzenia pojazdów mechanicznych m.in. kat. C od dnia 01 lutego 1974 r. oraz uprawnieniami klasy III Nr (...)wydane przez Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych potwierdzające prawo do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych wydane dnia 20 grudnia 1976 r., potwierdzające prawo do obsługi ciężkich maszyn budowlanych oraz uprawnieniami klasy II specjalności Ż.samochodowy kołowy i samojezdny do 10 ton od dnia 21 grudnia 1976 r.

Wnioskodawca w okresie od dnia 09 stycznia 1980 r. do dnia 31 stycznia 1981 r. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako maszynista żurawia samochodowego kołowego.

W dniu 01 września 2011 r. Z. K. (1) wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o emeryturę. W trakcie postępowania emerytalnego organ rentowy uznał wnioskodawcy za udowodniony okres zatrudnienia wynoszący 28 lat, 1 miesiąc i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wnioskodawca nie przystąpił do OFE i nie pozostaje w stosunku pracy.

Decyzją z dnia 15 listopada 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury. Jako motywy podjętej decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie udowodnił wymaganego okresu zatrudniania w szczególnych warunkach lub charakterze, obniżającego wiek emerytalny.

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach rentowych oraz aktach osobowych wnioskodawcy, albowiem żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich autentyczności.

Ustalenia dotyczące pracy wnioskodawcy w okresach: od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. oraz od dnia 03 lutego 1981 r. do dnia 31 maja 1991 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w K. jako pracy w warunkach szczególnych Sąd ten dokonał w oparciu o dokumenty zgromadzone w trakcie postępowania - akta osobowe wnioskodawcy, zeznania świadka T. P. i przesłuchanie wnioskodawcy.

Sąd I instancji ocenił, że zeznania świadka były zbieżne co do faktów, iż w spornym okresie Z. K. (1) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy kierował samochodem ciężarowym o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz był operatorem sprzętu budowlanego. Świadek T. P. potwierdziła, iż wnioskodawca początkowo przez okres około dwóch lat do czasu nabycia uprawnień operatora był kierowcą samochodu ciężarowego, a następnie pracował jako operator dźwigu samojezdnego. Świadek potwierdziła, iż wnioskodawca był zatrudniony na cały etat i pracował przez cały rok, wykonywał także prace w delegacji,

Sąd Okręgowy ocenił zeznania świadka jako pełne, logiczne, a przede wszystkim zbieżne z przesłuchaniem Z. K. (2), jak również z dokumentacją zawartą w aktach sprawy i w aktach osobowych wnioskodawcy.

Sąd ten podkreślił, że w aktach osobowych na podaniu o pracę pracodawca dokonał adnotacji, iż „proponuje się przyjąć ze wskazanym wynagrodzeniem oraz dodatkiem za rodzaj prowadzonego pojazdu”. Zostało wyszczególnione, iż przysługuje kierowcy dodatek za czynności zdawczo - odbiorcze, za pozostałe czynności obsługi codziennej bez przyczepy oraz dodatki za czynności spedycyjne i czynności za i wyładunku przy przewozie materiałów.

Zdaniem Sądu I instancji z treści tych adnotacji wynika jednoznacznie iż wnioskodawca był kierowcą samochodu ciężarowego. Faktem powszechnie znanym jest okoliczność iż czynności za i wyładunkowe dotyczą z reguły samochodów ciężarowych, a w niniejszej sytuacji jest także mowa o czynnościach obsługi pojazdu bez przyczepy. Zatem rozróżniono rodzaj czynności, a gdyby wnioskodawca nie jeździł samochodem ciężarowym takie rozróżnienie nie byłoby zasadne. Sąd ten zauważył także, że świadek jest dla wnioskodawcy osobą obcą, a zatem nie miałby żadnego interesu by zeznawać nieprawdę. Świadek była osobą zajmującą się kadrami i płacami. Zrozumiałym jest okoliczność, iż po wielu latach pracy świadek wielokrotnie dokonywała czynności związanych z wypłatą wynagrodzenia dla wnioskodawcy i widywała go przy pracy. Z pewnością gdyby miał płacone wynagrodzenie nie przysługujące na zajmowanym stanowisku pracy zostałyby to przez nią spostrzeżone. Zeznania świadka i wnioskodawcy wzajemnie się uzupełniają. Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych powodów, z uwagi na które miałyby zeznaniom świadka i przesłuchaniu wnioskodawcy odmówić wiarygodności.

Sąd ten uznał również za wiarygodne przesłuchanie wnioskodawcy, ponieważ jest ono skorelowane z zeznaniami świadka, którym nadano przymiot wiarygodności. Poza tym wskazał, że zeznania Z. K. (1) znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji zgromadzonej przez organ rentowy.

W ocenie Sądu I instancji akta osobowe, mimo iż prowadzone w sposób mało dokładny dają jednakże obraz czynności wykonywanych przez wnioskodawcę. Argumentację wnioskodawcy, iż jako kierowca był osobą uczącą się w celu zdobycia uprawnień zawodowych operatora, a potwierdzoną przez świadka Sąd ten uznał za wiarygodną. Wywodził, że okoliczność, iż z nabyciem uprawnień związane jest nabycie nie tylko teoretycznej wiedzy, ale również praktyki jest zrozumiałe i skoro w trakcie pracy wnioskodawca został delegowany na kurs operatorów było to jednoznaczne z faktem, iż zdobył uprawnienia praktyczne w zakładzie towarzysząc operatorowi, a uprawnienia teoretyczne na kursie.

Zdaniem Sądu Okręgowego odwołanie wnioskodawcy było zasadne co skutkowało zmianą zaskarżonej decyzji.

Sąd ten zważył, że jedyna kwestia sporna rozpoznawanej sprawy sprowadzała się do ustalenia, czy w okresach zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w K.: od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. oraz od dnia 03 lutego 1981 r. do dnia 31 maja 1991 r. wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

W trakcie toczącego się postępowania wnioskodawca konsekwentnie wywodził, iż przepracował 15 lat w warunkach szczególnych, w związku z czym wniósł o uwzględnienie odwołania i przyznanie mu prawa do emerytury.

Organ rentowy wywodził zaś, iż Z. K. (1) nie przysługuje prawo do wcześniejszej emerytury, albowiem nie ma wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Sąd I instancji podzielił stanowisko prezentowane w toku procesu przez wnioskodawcę.

Sąd ten zaznaczył, że przy uwzględnieniu ustalonego w sprawie stanu faktycznego wnioskodawca nie mógł uzyskać prawa do świadczenia emerytalnego na zasadach ogólnych na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), gdyż nie osiągnął wymaganego przez cytowane przepisy wieku emerytalnego, tj. co najmniej 65 lat.

W związku z powyższym ocenić należało, czy wnioskodawca spełnia wymagania do przyznania emerytury wcześniejszej. W myśl art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949 r.,

będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej), a więc na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie przy tym z § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: w przypadku mężczyzny osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma wymagany okres zatrudnienia (25 lat), w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powyższe przepisy na mocy art. 184 ustawy emerytalnej stosuje się także do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (tak jak wnioskodawca), przy czym prawo do emerytury uzyskują oni po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (20 lat dla kobiety i 25 lat dla mężczyzny).

W sprawie bezspornym jest, iż wnioskodawca ukończył 60 lat. Udokumentował również okres składkowy i nieskładkowy przekraczający wymagane 25 lat. Nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie pozostaje w stosunku pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego Z. K. (1) spełnił również ostatni wymóg, a mianowicie udowodnił, iż przepracował 15 lat w szczególnych warunkach.

Podstawę dokonanego ustalenia stanowiła treść § 1 i 2 cytowanego powyżej rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego. Zgodnie z wykazem A, działem V, poz. 3 pkt 4 załącznika Nr 1 do zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uważa się pracę wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku maszynisty żurawia samojezdnego kołowych i gąsienicowych.

W dziale VIII jest wymienione stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Jak wskazano już w części dotyczącej oceny zeznań świadka i wnioskodawcy, a w szczególności na ich podstawie, Sąd I instancji meriti uznał, iż Z. K. (1) codziennie w wymiarze co najmniej 8 godzin wykonywał pracę polegającą na kierowaniu samochodem ciężarowym o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, a następnie od nabycia uprawnień pracę maszynisty żurawia samojezdnego kołowego.

Zdaniem Sądu Okręgowego dokonane powyżej rozważania uzasadniają uznanie, iż wnioskodawca spełnia wszystkie przesłanki do uzyskania emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, gdyż na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. 01 stycznia 1999 r. udokumentował ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Ponadto Sąd ten uznał, iż w okresie od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. oraz od dnia 03 lutego 1981 r. do dnia 31 maja 1991 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w K. wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, a następnie operatora.

Tym samym wnioskodawca na dzień 01 stycznia 1999 r. posiada ponad 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze poczynione powyżej rozważania Sąd I instancji na podstawie art. 477 (14) § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając temu orzeczeniu naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), poprzez ustalenie Z. K. (1) prawa do emerytury od dnia 24 września 2011 r.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy dokonał streszczenia postępowań: administracyjnego i sądowego-pierwszoinstancyjnego w niniejszej sprawie, przytoczył treść przepisów art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, jak również § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) oraz zakwestionował ustalenia Sądu Okręgowego dotyczącego rodzaju wykonywanej przez wnioskodawcę pracy w spornych okresach zatrudnienia.

Apelujący wskazał, że akt osobowych wynika bowiem, że wnioskodawca w dniu 04 listopada 1974 r. został zatrudniony na stanowisku kierowcy, ale bez wskazania, jakimi samochodami miał jeździć w tym okresie. Zdaniem skarżącego akta osobowe, przesłuchanie Z. K. (2) i zeznania świadka nie pozwalają wysnuć wniosku, że wnioskodawca na stanowisku kierowcy pracował przez dwa lata.

Podkreślił, że wnioskodawca twierdził, że na stanowisku kierowcy samochodu S. (...)

pracował przez rok, a następnie jako pomocnik operatora kierował samochodem ciężarowym, na którym zamontowany był dźwig. Potem pracował jako operator dźwigu.

Świadek podała zaś, że wnioskodawca jako kierowca samochodu ciężarowego pracował dwa lata i przez ten czas woził materiały budowlane, a potem pracował jako operator dźwigu. W ocenie organu rentowego powyższe podważa stanowisko, zgodnie z którym zeznania wnioskodawcy i świadka są skorelowane.

Organ ten zakwestionował również przyjęcie, że wnioskodawca jako pomocnik operatora kierował samochodem ciężarowym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wskazał, że z akt osobowych wynika, że wnioskodawca rozpoczął pracę jako kierowca, natomiast według dokumentu z 1977 r. w tym czasie pracował on na stanowisku pomocnika operatora, pomimo że według świadectwa kwalifikacyjnego uprawnienia do obsługi ciężkich maszyn budowlanych uzyskał w dniu 20 grudnia 1976 r.

Apelujący nie kwestionował natomiast, że w okresach zatrudnienia: od dnia 09 stycznia 1980 r. do dnia 31 stycznia 1981 r. (1 rok i 23 dni) oraz od dnia 03 lutego 1981 r. do dnia 31 maja 1991 r. (10 lat, 3 miesiące i 29 dni) odwołujący pracował w warunkach szczególnych jako operator dźwigu, co potwierdzają akta osobowe, przesłuchanie wnioskodawcy i zeznania świadka. Okresy te po zliczeniu nie dają jednak 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Nie kwestionował też, że wnioskodawca na początku swego zatrudnienia mógł pracować jako kierowca Stara 28, ponieważ posiadał stosowne uprawnienia i jak zaznaczył Sąd I instancji potwierdza to adnotacja pracodawcy na podaniu o pracę.

W ocenie skarżącego brak jest jednak dowodów potwierdzających okres pracy na tym stanowisku. Brak jest także dowodu określającego daty rozpoczęcia pracy jako pomocnik operatora oraz pracy na stanowisku operatora dźwigu, zaś zeznania wnioskodawcy i świadka w tym zakresie są rozbieżne i nieprecyzyjne. Apelujący stwierdził, że wnioskodawca nie pracował w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy, nawet jeśli kierował samochodem, na którym umieszczony był dźwig. Wskazał, że praca tego rodzaju nie mogła zajmować wnioskodawcy 8 godzin dziennie, ponieważ dźwig po dojechaniu na miejsce budowy był obsługiwany przez operatora, a wnioskodawca po dojechaniu na budowę wypełniał inne obowiązki pomocnika operatora, nie związane z kierowaniem samochodem.

Zdaniem organu rentowego wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W konkluzji apelacji organ ten wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Po uzupełnieniu postępowania dowodowego w postępowaniu apelacyjnym okazało się, że apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchyleniem lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Wyrok tego Sądu nie narusza prawa, choć nie wszystkie jego ustalenia i wnioski są prawidłowe, co zostanie wykazane w dalszej części uzasadnienia.

Istota sporu w niniejszym postępowaniu sprowadzała się do oceny, czy wnioskodawca spełnia łącznie wszystkie, wynikające z treści art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., nazywanej dalej ustawą emerytalną), przesłanki ustalenia mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Stosownie do treści art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej ubezpieczonym (mężczyznom) urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje prawo do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy emerytalnej (60 lat - § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm., nazywanego dalej rozporządzeniem w sprawie wieku emerytalnego), jeżeli w dniu wejścia tej ustawy w życie, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r. osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy emerytalnej (co najmniej 25 letni).

Takim ubezpieczonym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy emerytalnej pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa

(art. 184 ust. 2 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym od dnia 01 stycznia 2013 r.).

W przedmiotowej sprawie spór koncentrował się na kwestii spełnienia przez wnioskodawcę przesłanki osiągnięcia w dniu wejścia ustawy emerytalnej w życie, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r., wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, tj. co najmniej 15 lat (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w zw. z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego).

Dla oceny kwestii spełnienia tej przesłanki kluczowa jest odpowiedź na pytanie, czy praca wykonywana przez ubezpieczonego w spornych okresach zatrudnienia: od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. w Kombinacie Budownictwa (...) w K. Zakład (...) w K. od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. oraz od dnia 01 czerwca 1991 r. do dnia 30 czerwca 1998 r. w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) sp. z o. o. w K. podlega zaliczeniu do wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W dniu 23 listopada 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412). W myśl § 42 tego rozporządzenia do wniosków w sprawach świadczeń złożonych przed dniem jego wejścia w życie (jak w niniejszej sprawie) stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm., nazywanym dalej rozporządzeniem w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe).

Z treści § 21 ust. 1 rozporządzenia w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe wynika, że środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia.

W myśl jego ust. 4, jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty.

Zgodnie zaś z treścią § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W aktach organu rentowego zawarte jest wydane przez Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w K. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 31 maja 1991 r. (k. 14 akt em. ZUS), w którym podano m.in., że Z. K. (1) zatrudniony u tego pracodawcy od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r., w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace operatora ciężkich maszyn budowlanych na stanowisku operatora wymienionym w poz. 3, działu V, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Ponadto w toku postępowania sądowo-odwoławczego wnioskodawca przedłożył kolejne świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 31 maja 1991 r. z Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w K. (k. 3 akt sprawy), w którym podano m.in., że w okresie zatrudnienia w tym zakładzie pracy od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace operatora sprzętu ciężkiego na stanowisku operatora sprzętu wymienionym w ppkt 4, pkt 3, części I, działu III wykazu C, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

W postępowaniu apelacyjnym Z. K. (1) przedłożył ponadto pismo z Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) sp. z o. o. w K. w likwidacji z dnia 20 stycznia 2012 r. (k. 15 akt sprawy), w którym poinformowano m.in., że ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w K. od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. na stanowisku operatora obsługującego ciężkie maszyny budowlane wymienionym w poz. 1, pkt 3, działu V, wykazu A, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz. Urz. MBiPMB z 06 grudnia 1983 r. Nr 3, poz. 6, nazywanego dalej zarządzeniem).

W dniu 15 lutego 2013 r. wnioskodawca przedłożył dokument wydany przez Przedsiębiorstwo Budowlane (...) sp. z o. o. w K. w likwidacji, datowany na dzień 12 lutego 2013 r., w którym podano, że był zatrudniony w tej spółce w okresie od dnia 01 czerwca 1991 r. do dnia 30 czerwca 1998 r. na stanowisku operator dźwigu samochodowego wymienionym w poz. 1, pkt 3 działu V, wykazu A, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia (k. 89 akt sprawy).

W wykonaniu zobowiązania nałożonego zarządzeniem przewodniczącego z dnia 15 marca 2013 r. w sprawie III AUa 1338/12 (k. 95 akt sprawy) były likwidator Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) sp. z o. o. w K. w likwidacji przesłał świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 06 marca 2013 r. (k. 99 akt sprawy), w którym stwierdził, że wnioskodawca zatrudniony w tej spółce od dnia 01 czerwca 1991 r. do dnia 30 czerwca 1998 r., w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace operatora obsługującego ciężkie maszyny budowlane na stanowisku kierowcy operatora dźwigu samochodowego, wymienione w poz. 3, działu V, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Pokreślenia wymaga, że świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym, ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktować należy, jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (por. wyrok S.N. z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie I UK 24/09, publik. LEX nr 518067).

Tym samym treść: świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach podlega weryfikacji zarówno w toku postępowania administracyjnego przed organem rentowym, jak i w toku postępowania sądowego przed sądami ubezpieczeń społecznych.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego przedłożone w toku postępowania sądowo-odwoławczego świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 31 maja 1991 r. z Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w K. (k. 3 akt sprawy) nie spełnia wymogów formalnych, gdyż nie zawiera prawidłowego wskazania rodzaju wykonywanej pracy według pozycji, działu i wykazu, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego. Podany w tym dokumencie wykaz C został bowiem skreślony z dniem 07 czerwca 1996 r. na mocy § 1 pkt 5 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 maja 1996 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1996 r. Nr 63, poz. 292). Jednocześnie niezasadnie organ rentowy w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wskazuje (k. 26 akt ZUS), że świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach winno zawierać określenie stanowiska pracy według wykazu, działu, pozycji i punktu właściwego resortowego aktu prawnego. Podkreślenia wymaga bowiem, że wykonywanie pracy na stanowisku określonym w wykazie resortowym, której nie wymieniono w wykazach A i B, stanowiących załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego nie uprawnia do uzyskania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym (por. wyrok S.N. z 20 października 2005 r. w sprawie I UK 41/05, publik. LEX nr 195788).

Z uwagi na nie określenie rodzaju prac wykonywanych w okresie od dnia 01 czerwca 1991 r. do dnia 30 czerwca 1998 r. według pozycji, działu i wykazu, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, jak również nie podanie, czy prace te były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy za niemiarodajne uznać należy również dokument wydany przez Przedsiębiorstwo Budowlane (...) sp. z o. o. w K. w likwidacji, datowany na dzień 12 lutego 2013 r. (k. 89 akt sprawy).

Dodatkowo wskazać należy, że stanowisko pracy podane w tym dokumencie, tj. kierowca operator dźwigu samochodowego nie pokrywa się ze stanowiskiem podanym w świadectwie pracy z dnia 30 czerwca 1998 r. (k. 20-20v. akt em. ZUS), tj. operator, ani nie jest wymienione w pkt 1, poz. 3, działu V, wykazu A, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia – maszynista koparek i ładowarek jednonaczyniowych i wielonaczyniowych, zaś w pkt 4, poz. 3, działu V tego wykazu wyszczególniono stanowisko o odmiennym nazewnictwie - maszynista żurawi samojezdnych kołowych i gąsienicowych.

W odniesieniu natomiast do świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 31 maja 1991 r. (k. 14 akt em. ZUS) wskazać należy, że co do okresu zatrudnienia od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 maja 1977 r. koliduje ono z określeniem stanowiska pracy, wynikającym z treści dokumentów zawartych w aktach osobowych wnioskodawcy. Ponadto jest ono również sprzeczne z treścią zeznań świadka T. P. (k. 46-46v. akt sprawy) i przesłuchania Z. K. (1) (k. 29-29v. akt sprawy) w zakresie, w jakim podaje, że ubezpieczony w całym spornym okresie od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. był zatrudniony na stanowisku operatora.

Sąd II instancji zważył, że w sądowym postępowaniu odwoławczym fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania

cywilnego, a do sądu należy ocena ich wiarygodności (por. wyrok S.N. z dnia 02 lutego 1996 r. w sprawie II URN 3/95, publik. LEX nr 24774).

W związku z powyższym ubezpieczony ma możliwość i obowiązek udowodnienia faktu świadczenia pracy w szczególnych warunkach w spornych okresach zatrudnienia przy zastosowaniu różnorodnych środków dowodowych.

Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji jednego z wykazów, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego (por. wyrok S.N. z dnia 01 czerwca 2010 r. w sprawie II UK 21/10, publik. LEX nr 619638).

Przeanalizowania na wstępie wymagało, czy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności: dokumenty zawarte w aktach osobowych Z. K. (1), zeznania świadka T. P. (k. 46-46v. akt sprawy) oraz przesłuchanie wnioskodawcy (k. 29-29v. akt sprawy) dają podstawy do stwierdzenia, że w spornych okresach zatrudnienia wykonywał on prace w szczególnych warunkach, o których mowa w wykazie A lub B, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, a w przypadku pozytywnej odpowiedzi, czy prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (§ 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego).

Analiza: treści dokumentów zawartych w aktach osobowych Z. K. (1) wskazuje, że w spornym okresie zatrudnienia w Kombinacie Budownictwa (...) w K. Zakładzie (...) w K. od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 maja 1977 r. ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku kierowcy, a następnie pomocnika operatora, zaś od dnia 01 czerwca 1977 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. był zatrudniony na stanowisku operatora.

Wprawdzie nie budzi wątpliwości fakt posiadania przez wnioskodawcę uprawnień do prowadzenia pojazdów samochodowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, lecz w oparciu o zgromadzone w aktach osobowych dokumenty nie sposób przyjąć, że w okresie od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 lipca 1977 r. wykonywał on pracę kierowcy takich pojazdów samochodowych. W świetle treści dokumentów z akt osobowych brak jest również podstaw do przyjęcia, że przed dniem 01 czerwca 1977 r. ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku operatora, mimo że już od dnia 20 grudnia 1976 r. posiadał uprawnienia do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych, zaś od dnia 21 grudnia 1976 r. miał uprawnienia klasy II specjalności do obsługi żurawia samochodowego kołowego i samojezdnego do 10 ton.

Z zeznań świadka T. P. (k. 46-46v. akt sprawy) wynika, że w pierwszych dwóch latach zatrudnienia ubezpieczony pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, a następnie był zatrudniony jako operator sprzętu ciężkiego, dźwigu.

Z. K. (1) stwierdził natomiast (k. 29-29v. akt sprawy), że do momentu zdobycia wymaganych uprawnień do obsługi żurawia samochodowego kołowego i samojezdnego do 10 ton w dniu 21 grudnia 1976 r. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego i pomocnik operatora dźwigu samochodowego, zaś od dnia zdobycia tych uprawnień był już tylko operatorem.

Trafnie organ rentowy zauważył (k. 66-67v. akt sprawy), że treść: zeznań świadka T. P. (k. 46-46v. akt sprawy) i przesłuchania Z. K. (1) (k. 29-29v. akt sprawy), dotycząca rodzaju wykonywanej przez wnioskodawcę pracy w okresie jego zatrudnienia od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 maja 1977 r. nie pokrywa się, ponieważ świadek ten w ogóle nie wspomina o pracy w charakterze pomocnika operatora. Ponadto zeznania te pozostają w sprzeczności z treścią dokumentu w postaci angażu z dnia 12 stycznia 1977 r. (akta osobowe), z którego jednoznacznie wynika, że ubezpieczony pracował w tym okresie na stanowisku pomocnika operatora.

Zeznania świadka T. P. (k. 46-46v. akt sprawy) i przesłuchanie Z. K. (1) (k. 29-29v. akt sprawy) w zakresie, w jakim wskazują na wykonywanie przez ubezpieczonego w okresie od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 maja 1977 r. pracy kierowcy pojazdów samochodowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz wykonywanie przed

dniem 01 czerwca 1977 r. pracy operatora dźwigu samochodowego nie znajdują oparcia w treści dokumentów z akt osobowych, a w szczególności w treści: skierowania do pracy z dnia 28 października 1974 r., pisma z dnia 30 września 1974 r., podania o pracę z dnia 28 października 1974 r. z adnotacją, zaświadczenia kwalifikacyjnego z dnia 30 lipca 1977 r. oraz angażu z dnia 12 stycznia 1977 r. (wszystkie dokumenty akta osobowe), z których wynika, że tym okresie wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy (bez wskazania rodzaju pojazdów samochodowych) albo na stanowisku pomocnika operatora.

Sąd II instancji podzielił stanowisko, zgodnie z którym prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym stanowi odstępstwo od zasady powszechnego wieku emerytalnego i w związku z tym nie można poprzestać tylko na jego uprawdopodobnieniu, lecz musi zostać udowodnione, a temu służą dokumenty. Dlatego, w tej kategorii spraw podkreśla się, że już tylko zeznania świadków, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych nie stanowią miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach. Nie jest dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków, w sytuacji gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne (por. wyrok S.A. w Szczecinie z dnia 20 września 2012 r. w sprawie III AUa 374/12, publik. LEX nr 1223476).

Na marginesie Sąd ten zauważył, że nawet gdyby uznać (do czego brak jest podstaw), że w okresie od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 maja 1977 r. Z. K. (1) wykonywał m.in. pracę kierowcy pojazdów samochodowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, to z uwagi na wykonywanie w tym okresie również pracy na stanowisku pomocnika operatora, nieodzowne byłoby wyodrębnienie konkretnych ram czasowych wykonywania pracy kierowcy takich pojazdów, do czego brak jest podstaw w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Odnosząc się natomiast do pracy wnioskodawcy na stanowisku pomocnika operatora zgodne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego jest przyjęcie, że nie wykonywał on wówczas pracy operatora dźwigu samojezdnego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, co stosownie do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego a contrario uniemożliwia zaliczenie okresu wykonywania takiej pracy do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach uprawniających do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Nieprawidłowo zatem Sąd I instancji ustalił, że Z. K. (1) w okresie zatrudnienia od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 maja 1977 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w K. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony początkowo jako kierowca samochodu ciężarowego, a następnie jako operator ciężkiego sprzętu budowlanego.

Z uwagi na powyższe brak jest podstaw do zaliczenia spornego okresu zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 04 listopada 1974 r. do dnia 31 maja 1977 r. do wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Jednocześnie treść: zeznań świadka T. P. (k. 46-46v. akt sprawy) i przesłuchania Z. K. (1) (k. 29-29v. akt sprawy) w zakresie, w jakim wskazują, że w spornym okresie zatrudnienia od dnia 01 czerwca 1977 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w K. ubezpieczony, zatrudniony na stanowisku operatora, stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych, o których mowa w poz. 3, działu V, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, koresponduje ze sobą oraz z treścią dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych, a w szczególności: zaświadczenia kwalifikacyjnego z dnia 30 lipca 1977 r., karty obiegu zmiany z dnia 02 stycznia 1980 r. oraz świadectwa pracy z dnia 02 stycznia 1980 r. (wszystkie dokumenty akta osobowe).

Tym samym za wiarygodne i miarodajne uznać należy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 31 maja 1991 r. (k. 14 akt em. ZUS) w zakresie, w którym podaje, że Z. K. (1) w okresach: od dnia 01 czerwca 1977 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. oraz od dnia 03 lutego 1981 r. do dnia 31 maja 1991 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace operatora ciężkich maszyn budowlanych na stanowisku operatora wymienione w poz. 3, działu V, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Odnosząc się do okresu zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 01 czerwca 1991 r. do dnia 30 czerwca 1998 r. w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) sp. z o. o. w K. podkreślenia wymaga, że z treści dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych, a w szczególności: umowy o pracę z dnia 30 kwietnia 1991 r., angaży: z dnia 28 lutego 1992 roku, z dnia 27 kwietnia 1993 r., z dnia 18 kwietnia 1994 r., z dnia 22 kwietnia 1995 r. i z dnia 17 maja 1996 r., wypowiedzenia warunków umowy o pracę z dnia 24 lutego 1998 r. oraz świadectwa pracy z dnia 30 czerwca 1998 r. (wszystkie dokumenty akta osobowe) wynika, że w okresie zatrudnienia od dnia 01 czerwca 1991 r. do dnia 30 czerwca 1998 r. był on zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operatora.

Treść przesłuchania wnioskodawcy (k. 29-29v. i 104-105 akt sprawy) wskazuje, że w tym okresie zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał on prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych wymienione w poz. 3, działu V, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego – prace operatora żurawia samojezdnego kołowego, co koresponduje z treścią zeznań świadka T. P. (k. 46-46v. akt sprawy) oraz z treścią w/w dokumentów z akt osobowych.

W związku z powyższym za w pełni wiarygodne uznać należy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 06 marca 2013 r. (k. 99 akt sprawy) z Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) sp. z o. o. w K. w likwidacji, w którym stwierdzono, że wnioskodawca zatrudniony w tej spółce od dnia 01 czerwca 1991 r. do dnia 30 czerwca 1998 r., w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace operatora obsługującego ciężkie maszyny budowlane, wymienione w poz. 3, działu V, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

W odniesieniu do spornego okresu zatrudnienia od dnia 01 czerwca 1991 r. do dnia 30 czerwca 1998 r. Sąd II instancji zauważył, że w okresach: od dnia 16 lipca 1993 r. do dnia 20 lipca 1993 r., od dnia 17 lutego 1995 r. do dnia 28 lutego 1995 r., od dnia 04 stycznia 1996 r. do dnia 10 stycznia 1996 r. oraz od dnia 01 lutego 1996 r. do dnia 02 marca 1996 r. ubezpieczony nie wykonywał pracy i za te dni otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (ZUS Rp-7 z dnia 01 czerwca 2008 r. k. 18-19 v. akt ZUS).

Przepis art. 32 ust. 1 lit. a pkt 1 ustawy emerytalnej stanowi, że przy ustalaniu okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik po dniu 14 listopada 1991 r. otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.

Sąd Apelacyjny podzielił jednak stanowisko, zgodnie z którym wykazanie w dniu 01 stycznia 1999 r. określonego w art. 184 ustawy emerytalnej okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1 lit. a pkt 1 ustawy emerytalnej, obowiązujących od dnia 01 lipca 2004 r. Pogląd ten wzmacnia treść art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej, odsyłająca w zakresie warunków emerytalnych do przepisów dotychczasowych, które obowiązywały przed dniem 01 stycznia 1999 r. (por. wyrok S.N. z dnia 13 lipca 2011 r. w sprawie I UK 12/11, publik. LEX nr 989126).

W konsekwencji stwierdzić należy, że przepis art. 32 ust. 1 lit. a pkt 1 ustawy emerytalnej nie daje podstawy prawnej do wyłączenia z okresów zatrudnienia Z. K. (1) w szczególnych warunkach, przypadających przed dniem 01 lipca 2004 r., okresów niewykonywania pracy, za które po dniu 14 listopada 1991 r. wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.

Okresy zatrudnienia ubezpieczonego w szczególnych warunkach: od dnia 01 czerwca 1977 r. do dnia 31 grudnia 1979 r. w Kombinacie Budownictwa (...) w K. (2 lata i 7 miesięcy) oraz od dnia 01 czerwca 1991 r. do dnia 30 czerwca 1998 r. w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) sp. z o. o. w K. (7 lat i 4 dni bez uwzględnienia okresów urlopów bezpłatnych), liczone razem z okresami w szczególnych warunkach nie kwestionowanymi przez organ rentowy (11 lat, 4 miesiące i 19 dni), dają łącznie 20 lat, 11 miesięcy i 23 dni, a zatem więcej aniżeli wymagany okres co najmniej 15 lat (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w zw. z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego).

Tym samym, wbrew stanowisku apelującego, ubezpieczony spełnia przesłankę posiadania na dzień 01 stycznia 1999 r., co najmniej 15 letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w zw. z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego).

Ponieważ przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody wykazały, że Z. K. (1) spełnia łącznie wszystkie przesłanki ustalenia mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, w tym sporną przesłankę posiadania na dzień 01 stycznia 1999 r. okresu pracy w warunkach szczególnych, wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w zw. z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego), a zatem brak jest podstaw prawnych do odmowy przyznania mu tego świadczenia.

Stosownie do treści art. 385 k.p.c. sąd drugiej instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.